

ARTŪRS GREZENS
FOTO: CLAYTEC®

Estētisks dabas piedāvājums būvniecībai – māls

Tūkstošiem gadu cilvēcei zināmais materiāls māls ir kā brīnuma pods, atklājot arvien jaunas iespējas šī pieejamā un vidi saudzējošā materiāla izmantojuma spektrā. Pateicīgais māls kā hameleons piemērojas dažādu jomu industriju prasībām, izpauzdamies kā tehnoloģisks, dizainisks, konstruktīvs un veselībai nekaitīgs materiāls. Būvniecība nav izņēmums, keramisko celtniecības produktu sarakstā ir kārniņi, klinkers, ķieģeļi mūrniecībai un apdarei, bloki celtniecībai un dūmvadiem, flīzes. Un arī no māla ražotas krāsas, apmetumi, siltumizolācijas un skaņas izolācijas materiāli, īpašas sistēmas pasīvo ēku būvniecībai. Žurnāls būtu jāpieraksta no vāka līdz vākam, ja mēs vēlētos stāstīt par visām māla iespējām.

Šoreiz izcelsim dažus Latvijā mazāk zināmus produktus – māla grunti, apmetumu un krāsas. Kāpēc tehnoloģi savulaik pievēr-

sušies šādu produktu izstrādei, kas nebūt nav bijis viegls uzdevums? Lai radītu ekoloģiskus un dabīgus materiālus interjera apdarei, kas ir nekaitīgi iestrādes un telpu lietošanas laikā, jo māls ir viena no estētiskākajām izejvielām, ko būvniecībai piedāvā daba, arī tā toni ir dabīgas izcelsmes, tamdēļ raisa patīkamas emocijas. Māla tehniskās īpašības, ja no tā izgatavoti materiāli tiek izmantoti apdarei, telpās palīdz nodrošināt un ilgstoši uzturēt patīkamu, dzīvošanai veselīgu mikroklimatu.

Ziņas par gaistošajiem organiskajiem savienojumiem liek būt piesardzīgiem. «Gaistošie organiskie savienojumi, GOS (volatile organic compounds, VOC), ir oglekli saturoša ķīmisko vielu grupa. Tie var būt gan cilvēku radīti, gan dabīgi. GOS reaģē ar slāpekļa oksīdu, kas ir viens no būtiskiem gaisa piesārņotājiem, un saulesgaismā rada ķīmisko smogu. Daži GOS